Dokumentacja projektowa

Przedmiot: Programowanie aplikacyjne [PAP]

Realizacja: semestr 21L

Prowadzący: mgr inż. Piotr Maciąg

Projekt zrealizowali: Jan Kaniuka, Przemysław Krasnodębski

Link do repozytorium: https://gitlab-stud.elka.pw.edu.pl/pkrasnod/pap21l-z12



#1 etap projektu

Projekt TIC-TAC-TOE - opis i założenia

× 0 0 0 × 0 0 0 ×

Temat projektu: Gra w kółko i krzyżyk "TIC-TAC-TOE" (wersja rozszerzona)

Specyfikacja, początkowe wymagania, opis tekstowy aplikacji:

Typ aplikacji : desktopowa 🛘

- ekran startowy aplikacji będzie zawierał następujące przyciski do wyboru:
 - ► START
 - i POMOC
 - ∘ **■** WYJDŹ

(podczas przebywania w menu w tle będzie grała muzyka i będą wyświetlały się animacje - jak to zwykle bywa w ekranach startowych gier (※))

- po kliknięciu START gracz zostanie poproszony o podanie imienia/nicku
- do wyboru będą 4 tryby gry:
- 1. pojedyncza partia / wiele partii
- 2. gracz VS komputer (przewidujemy 3 poziomy trudności gry ze strony komputera : Beginner, Medium, Expert -> realizacja poprzez stosowne algorytmy)
- 3. gracz VS gracz (lokalnie na jednym komputerze)
- 4. gracz VS komputer SPEEDRUN np. 1,5 sekundy na ruch z odliczaniem na ekranie 🖭
- po przegranej/wygranej pojawi się odpowiedni komunikat z melodią i pytaniem o dalszą chęć gry
- statystyki gry w formie np. nick, liczba wygranych, liczba przegranych, liczba gier nierozstrzygniętych zostaną dodane jako rekord do bazy danych (np. sqllite)
- po zakończeniu gry możliwe będzie wyjście z aplikacji poprzedzone zapisaniem statystyk lub powrót do menu głównego w celu np. zmiany poziomu trudności w trybie gracz vs. komputer

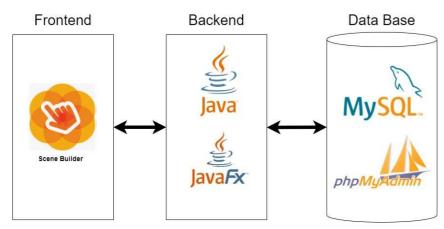
Wstępna specyfikacja technologii/narzędzi

- technologia : JavaFX 💫
- narzędzia : np. ORMLite framework zapewniający komunikację Java ↔ Baza danych

#2 etap projektu

Prototyp aplikacji 🖾

Architektura aplikacji □



Frontend - przy użyciu Scene Builder stworzyliśmy ekrany menu aplikacji z przyciskami funkcyjnymi. Projektowanie odbywa się metodą *drag&drop*, a rezultat zapisywany jest w pliku o formacie *fxml*.

Backend - logika aplikacji obsługuje na ten moment dwa tryby gry:

- Gracz VS Komputer (komputer losowo wybiera miejsce postawienia znaku)
- Gracz1 VS Gracz2 (lokalnie, na jednej maszynie)

Data Base - w relacyjnej bazie MySQL stworzyliśmy pierwszą tabelę *users* (przy użyciu oprogramowania *phpMyAdmin*).

Encja w tej tabeli wygląda w następujący sposób:

<id, nick, liczba wygranych, liczba przegranych, liczb remisów>

Dla klasy BaseMenager() obsługującej bazę danych zrealizowaliśmy następujące funkcjonalności:

C- create

R - read

U - update

Wymagania środowiskowe

Przy tworzeniu gry korzystamy z:

- Visual Studio Code
- JavaFX w wersji 16
- Java Development Kit w wersji 15.02
- biblioteki do obsługi bazy danych: mysql connector java 8.0.22.jar

Instrukcja zbudowania i uruchomienia aplikacji 🛘

- Na początku należy dołączyć biblioteki z pakietu JavaFX oraz do obsługi MySQL. W Visual Studio Code: Add Referenced Libraries
 - Poprawność dołączenia bibliotek można sprawdzić w pliku settings.json
- 2. Aplikację uruchamiamy poprzez uruchomienie pliku głównego App.java

#3 etap projektu

Działająca aplikacja 🖾

Spotkanie w połowie etapu: &

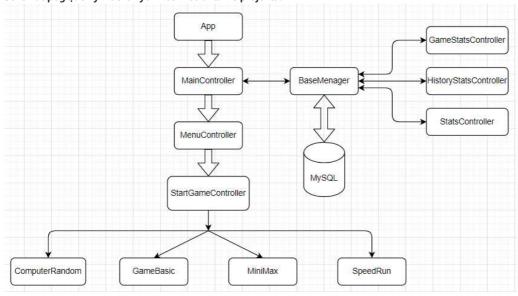
Spotkanie odbyło się 29.04.2021 o godzinie 16:30 na platformie Teams.

Projekt aplikacji:



- Architektura

Schemat poglądowy kluczowych klas w strukturze projektu:



- Wykorzystywane narzędzia, biblioteki, zależności 🗏



- Scene Builder tworzenie bardziej złożonych ekranów z wieloma polami wejściowymi lub wyboru i przyciskami metoda Drag&Drop
- phpMyAdmin tworzenie nowych tabel, zarządzanie bazą danych



- biblioteki JavaFx w wersji 16
- mysql connector java 8.0.22.jar
- junit-platform-console-standalone.jar
- Główne klasy: 📥

Struktura projektu jest rozbudowana i składa się z wielu klas. Niektóre z nich mają zbliżoną strukturę oraz zastosowanie. Z tego powodu opiszemy poniżej po jednej klasie reprezentatywnej dla kolejno: 1) bazy danych, 2) logiki gry, 3) kontrolera realizującego żądania użytkownika:

- BaseMenager.java w tej klasie zaimplementowano metody odpowiedzialne między innymi za: połączenie/rozłączenie z DB, dodanie nowego gracza/zespołu oraz dodanie statystyk gry.
- GameBasic.java klasa odpowiada za logikę gry (konkretnie w trybie Multiplayer). Klasy takie jak Speedrun, MiniMax i inne mają podobną strukturę, lecz różnią się implementacją algorytmów determinujących ruchy komputera.

- StartGameController.java obsługuje przyjmowanie nicku od gracza, powrót do poprzedniego ekranu ze statystykami/instrukcją oraz wybór rodzaju gry wraz z liczbą tychże gier (bez konieczności wielokrotnego uwierzytelniania)
- Odniesienie do zastosowanego wzorca projektowego 🛘

Zastosowaliśmy koncepcję Model-Widok-Kontroler.

Model - stosowany jest do pobierania i przygotowania rekordów z bazy danych

Widok - reprezentuje to, co widzi użytkownik

Kontroler - odpowiada m.in. za przetwarzanie danych pobranych za pomocą modelu i przekazanie ich użytkownikowi oraz zapisanie danych przez niego podanych (poprzez widok)

Implementacja: \square

- struktura systemu (organizacja warstw)
- Frontend użytkownik może oddziaływać na grę z poziomu GUI, ma możliwość przeglądania statystyk, historii gier, wyboru liczby/trybów/czasu gier oraz może także przejść do sekcji HowTo w razie wątpliwości.
- Backend zapewnia działanie wielu trybów gier (multiplayer, z ograniczonym czasem i innych)
- Data Base połączenie z bazą danych, pobieranie rekordów w celu wyświetlenia tabeli statystyk oraz tworzenie statement'□w z nowymi osiągnięciami graczy
- zgodność z standardami programowanie w Javie



Każdy z członków zespołu zainstalował w Visual Studio Code plugin Checkstyle i przy jego pomocy poprawione zostały wszystkie błędy leksykograficzne oraz strukturalne. Za wzorzec przyjęliśmy Google Check - google_checks.xml

- testy jednostkowe dla wybranych klas/metod

Przy wykonywaniu testów jednostkowych korzystaliśmy z JUnit5. Wspomniane testy znajdują się w następujących plikach:

- GameLogicTest.java testy funkcji realizujących poszczególne elementy logiki aplikacji (sprawdzenie istnienia wygranej/ końca gry bez rozstrzygnięcia, sprawdzenie poprawności zapisu sekwencji ruchów)
- BaseMenegerTest.java testy sprawdzające poprawność komunikacji z bazą danych (połączenie/rozłączenie, zapis/pobieranie statystyk)

Dokumentacja: 🧐



- Wymagania środowiskowe Java Development Kit w wersji 15.02:
- 1. Aplikacja powstawała w środowisku Visual Studio Code.
- 2. Biblioteki potrzebne do uruchomienia aplikacji z poziomu IDE zostały już opisane powyżej.
- 3. Instrukcja uruchomienia (zarówno pliku .jar jak i kodu w IDE) znajduje się w dalszej części tego sprawozdania.
- Instrukcja budowania kodu i uruchomienia aplikacji

IDE (kod)





- 1. Należy sprawdzić, czy wszystkie niezbędne biblioteki wymienione powyżej są dołączone w zakładce Referenced
- 2. Uruchamiamy plik App.java.

Uruchomienie przez gracza 😥





W konsoli wpisujemy java --module-path c:/javafx-sdk-16/lib/ --add-modules javafx.controls,javafx.fxml -jar Game.jar i rozpoczynamy rozgrywkę.

🛘 W powyższej komendzie należy dokonać wskazania na lokalizację bibliotek JavaFX zainstalowanych lokalnie na dysku komputera oraz ewentualnie inną lokalizację pliku z aplikacją.

- Raport Checkstyle

Kod pozytywnie przeszedł walidację *Checkstyle* - dowodem tego są liczne commity opisane jako "Zmiany leksykograficzne i strukturalne - Checkstyle". Nie dysponujemy jednak raportem, ponieważ nie wykorzystywaliśmy narzędzia *Maven* w czasie prac nad projektem.

#4 etap projektu

Działająca aplikacja 🖾

(uwzględniająca uwagi Prowadzącego z 3-go etapu)

→	Termin	wykonania		do	14 06 2021
_	Termin	wykonania	*****	ao	14.00.2021

→ Maksymalna liczba punktów do zdobycia -> 10p

Implementacja □

wprowadzenie poprawek wskazanych przez Prowadzącego: Na koniec trzeciego etapu Prowadzący zasugerował następujące modyfikacje:

Komentarz

Sądzę, że pliki w głównym katalogu powinny zostać uporządkowane w ramach katalogów/pakietów. Warto też dokładniej opisać zadania poszczególnych plików/klas.

Wdrożenie zasugerowanych zmian NEW

- Z pomocą narzędzia **Maven** dokonaliśmy uporządkowania plików w pakiety i stosowne katalogi 🗁 TicTacToe to główny katalog z projektem zbudowanym przez Maven'a, wewnątrz niego zostały wydzielone między innymi katalogi:
 - /src który wprowadza następującą strukturę plików: main/java główne klasy aplikacji, main/resources - formatki .fxml , pliki ze stylami .css, oraz czcionkami .ttf, test/java - klasy testujące.
 - /.idea określa używane w projekcie biblioteki, które pobierane są z repozytorium Maven'a
- Rozszerzyliśmy dotychczasowy opis klas czyniąc go bardziej szczegółowym, sprecyzowaliśmy zadania/funkcjonalności poszczególnych klas 📝 . Aby wspomniane zadania przestawić w możliwie przejrzysty sposób dodaliśmy dodatkową zakładkę w Wiki - Opis klas

Dokumentacja końcowa 🧐



Krytyczna analiza rozwiązania: 👍 🕂 🖫

- znane ograniczenia 🌠
- 1. Aplikacja niestety nie jest cross-platformowa.
- 2. Może potencjalnie zajmować dużo miejsca na dysku (szczególnie w formie tzw. fatjar)
- 3. W przypadku aktualizacji to użytkownicy muszą ręcznie zainstalować update.
- 4. W przypadku aplikacji webowych 🛘 wymagania systemowe nie są istotne, ale w naszej aplikacji desktopowej już tak.
- rozwiązane problemy



- Dodaliśmy możliwość odtwarzania przebiegu gry. Początkowo planowaliśmy dodanie interfejsu, w którym podaje się numer rozgrywki, a następnie otwiera się nowe okno z animacją. Stwierdziliśmy jednak, że nie jest to interfejs przyjazdy użytkownikowi i niepotrzebnie otwierane są kolejne, nowe okna. Problem rozwiązała funkcjonalność JavaFX pozwalająca na wykonanie akcji po najechaniu na np. obszar tekstu text.hoverProperty().addListener().
- W całym projekcie intensywnie korzystaliśmy z podobnych możliwości oferowanych przez JavaFX np. set0nCloseRequest() pozwalało nam wykonać dodatkowe działania takie jak przerwanie konkretnego wątku przy zamykaniu któregoś z okien. Pozwoliły nam one rozwiązać problemy podobne do opisanego powyżej.

- mo□liw o□ci dalszego r ozwoju aplikadi 🐰



- Uważamy, że aplikacja ma duży potencjał na ewentualny rozwój w przyszłości. Sami zaczęliśmy implementację od podstawowej wersji kółko i krzyżyk X O, ale udało nam sie stworzyć jej modyfikacje. Tryby takie jak Speedrun □, czy tryb z algorytmem heurystycznym po stronie komputera to jedne z wielu możliwości. Kreatywność nie zna granic, więc w grze można zaimplementować inne ciekawe modyfikacje podstawowej wersji
- Nasza aplikacja jest desktopowa, więc gra w trybie multiplayer odbywa się na jednym urządzeniu. Potencjalnie można zmodyfikować ten tryb i umożliwić grę w dwie osoby na dwóch różnych maszynach. Wtedy jedna z maszyn byłaby klientem, a druga serwerem.

- inne wnioski/spostrze□enia 🚱 (Kwestia dystrybucji i udostępniania aplikacji u□y tkownikom)

- W naszej aplikacji wykorzystujemy biblioteki pakietu JavaFX 16, bibliotekę obsługującą driver do MySQL DB oraz bibliotekę dołączającą framework do testowania. Podczas pracy nad projektem powyższe biblioteki mieliśmy pobrane oraz dołączone w VS Code w zakładce Referenced Libraries. Jesteśmy jednak świadomi, że użytkownik chcący uruchomić grę nie będzie chciał tego robić przez IDE 🚱 (nie musi być w szczególności programistą 🛭). Gra powinna dać się uruchomić z poziomu pulpitu. Z tego względu zdecydowaliśmy się utworzyć plik JAR. Minusem takiego rozwiązania jest konieczność wskazania na lokalizację bibliotek JavaFX podczas uruchamiania programu (komenda poniżei):
 - java --module-path c:/javafx-sdk-16/lib/ --add-modules javafx.controls,javafx.fxml -jar Game.jar
 - Wymaga to od każdego użytkownika lokalnego zainstalowania bibliotek JavaFX, a według nas 99% potencjalnych graczy nie ma zainstalowanych wspomnianych bibliotek u siebie na komputerze 細.
- W trakcie projektu nie korzystaliśmy z narzędzi automatyzujących budowę oprogramowania na platformę Java. Wynika to z faktu, iż dowiedzieliśmy się o nich z wykładu w momencie gdy projekt był już w zaawansowanej fazie. Mimo to pod koniec projektu wykorzystaliśmy narzędzie Maven. Pomogło nam ono uporządkować strukturę plików w katalogi. Najprawdopodobniej gdybyśmy wcześniej wiedzieli o narzędziach takich jak właśnie Maven, czy Gradle to użylibyśmy ich w projekcie 🛞 .
- ☐ W trakcie pracy nad projektem tworzyliśmy dokumentację w postaci kolejnych stron w zakładce **Wiki** naszego repozytorium. Pod koniec 4-go etapu całość zawartości Wiki została przekonwertowana do pliku .pdf i umieszczona na czacie MS Teams, którego członkami są Prowadzący oraz studenci wykonujący projekt.

Prezentacja 🗐

Prezentacja wprowadzonych zmian odbyła się na platformie **MS Teams** \Box



Elementy dodatkowe

- Stworzona przez nas gra jest aplikacją desktopową, więc nie było (z definicji) możliwe jej wdrożenie w środowisku chmurowym 🛆 (np. Heroku).
- Aby zwiększyć faktyczną użyteczność naszej aplikacji postanowiliśmy dodatkowo stworzyć plik JAR pozwalający uruchomić grę z poziomu pulpitu/ linii poleceń, a nie tylko przy użyciu IDE takiego jak VS Code.

Opis klas

Szczegółowy opis zadań poszczególnych klas 📃

- poniżej opisano wszystkie klasy zaimplementowane w finalnej wersji projektu,
- w znakomitej większości przypadków omawiana klasa (public) jest jedyną klasą w pliku o tej samej nazwie -> jeżeli w danym pliku występują też inne klasy zostanie do odpowiednio zaznaczone,
- klasy opisano w porządku alfabetycznym.

App 🖺

- klasa bazowa, odpowiada za uruchomienie pierwszego okna programu,
- inicjuje połączenie z DB,
- odpowiada za wyświetlenie ekranu startowego z animacją i załadowanie formatki .fxml z Menu.

BaseMenager 🥞

- klasa ta posiada statyczne pola prywatne zawierające informacje umożliwiające połączenie z bazą danych (username, password, connection string),
- obsługuje również rozłączenie z bazą po wyjściu z gry,
- jej metody pozwalają na dodanie nowego gracza/zespołu/wyniku do DB jak i odczytanie tych rekordów z DB,
- obsługuje również komunikaty błędów związane z problem przy nawiązaniu połączenia z DB.

BaseMenegerTest 🕮

- klasa testująca metody obsługi DB,
- zaimplementowano w niej testy jednostkowe z asercjami wykorzystując JUnit.

Board (klasa wewnętrzna) O X





- na tej klasie oparte są wszystkie rodzaje rozgrywki,
- jej atrybutem jest token, czyli znak na polu planszy (o lub x),
- metody tej klasy pozwalają na pobranie/odczytanie znaku z danego pola oraz na postawienie nowego znaku przez gracza/komputer.

ComputerRandom 😭

- w klasie zaimplementowano obsługę gier w trybach Easy oraz Medium,
- zadaniem tej klasy jest utworzenie obszaru gry (GridPane) oraz obsługa interakcji z graczem klikającym odpowiednie miejsca na planszy,
- w trybie Easy komputer losowo wykonuje następny ruch, a w trybie Medium wykorzystuje algorytm zachłanny,
- do innych zadań klasy należy także: obsługa komunikatów informujących o rezultacie gry, czy ciągłe sprawdzanie sytuacji na planszy pod katem ewentualnego remisu.

GameBasic 😭

- zadaniem klasy jest obsługa trybu Multiplayer,
- umożliwia dwóm osobom rozgrywkę na jednej maszynie,
- ma identyczne zadania jak klasa ComputerRandom.

GameLogic □

- klasa grupująca wszystkie metody odpowiedzialne za logikę gry w jednym miejscu,
- powstała wyłącznie na potrzeby testów jednostkowych z JUnit i nie zawiera elementów pakietu JavaFX takich jak pokazywanie Stage'a itd. - ich obecność podczas testowania powoduje problemy z oddzielnymi wątkami wykorzystywanymi przez JavaFX

GameLogicTest 🕰

- klasa testująca logikę gry,
- zawiera proste testy jednostkowe z asercjami wykorzystujące JUnit.



cameStatsController □ zadaniem tej klasy jest wyciągnięcie z DB odpowiednich rekordów oraz przedstawienie ich w przejrzystej dla użytkownika formie tabeli, HistoryStatsController □ klasa odpowiada za prezentacje zapisanych historii ruchów z rozgrywek, komunikuje się z DB i wyciąga potrzebne rekordy w celu ich późniejszego wyświetlenia w formie animacji miniplans□y z przebiegiem rozgrywki,

MainController

- do zadań tej klasy należy "wstrzyknięcie" głównego Pane'a w formacie .fxml do kontrolera,
- · ładuje również ekrany podrzędne go ekranu głównego.

MenuController

- · klasa obsługuje główne menu gry,
- do jej zadań należą m.in. przejście do menu wybory gry, umożliwienie przejrzenia statystyk, wyświetlenie instrukcji oraz wyjście z całej aplikacji po zakończeniu rozgrywki,

MiniMax 😭

- zawiera już opisaną klasę wewnętrzną Board,
- jej zadaniem jest określenie następnego ruchu komputera bazując na algorytmie heurystycznym,
- tak jak inne klasy obsługujące rozgrywkę sprawdza na bieżąco sytuację na planszy i odpowiada za interakcję z graczem przez komunikaty.

SpeedRun �� □

- zadaniem klasy jest symulacja ruchów po stronie komputera z ograniczonym od góry limitem czasu podawanym przez użytkownika na początku rozgrywki,
- częścią struktury tego trybu gry jest również poprawna obsługa interfejsu Slider i przekazanie wartości limitu czasowego do konstruktora klasy SpeedRun.

StartGameController

- klasa zawiera metody, z których każda jest odpowiedzialna za obsłużenie konkretnego trybu rozgrywki,
- wspomniane metody wymuszają od gracza podanie nick'u, oraz przygotowują odpowiedni statement do zapisania w DB.
- klasa ma także za zadanie obsługę interfejsów wyboru np. checkbox z wyborem poziomu trudności, slider z wyborem limitu czasu na ruch, czy pole wyboru figury,
- do jej funkcjonalności zalicza się również obsługa wielu gier, bez konieczności wielokrotnego uwierzytelniania oraz sprawdzenie, czy gracz już widnieje w DB.

StatsController [1]

- umożliwia przejście do ekranu z historią rozgrywek,
- zbiera dane z DB i wyświetla na ich podstawie wykres kołowy pokazujący wzajemny stosunek wygranych do przegranych i remisów,
- obsługuje ładowanie formatki .fxml z dedykowanym ekranem do wyświetlania statystyk.